

Vergaderjaar 2009–2010

32 123 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2010

Nr. 64

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 februari 2010

Net als vorig jaar (Kamerstuk 31 700 VII, nr. 59) doe ik uw Kamer, mede namens mijn ambtgenoten van Justitie en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, een evaluatie van de afgelopen jaarwisseling toekomen. In deze brief treft u, naast een algemeen beeld, een cijfermatig overzicht aan van het verloop van de jaarwisseling. Daarnaast wordt ingegaan op de gepleegde inzet en activiteiten voor en tijdens de jaarwisseling, de cijfers in het kader van een veilige publieke taak, het toepassen van (super)snelrecht en de (handhavings)inspanningen wat betreft (illegaal) vuurwerk en de gevolgen van vuurwerk. Ten slotte volgt een korte vooruitblik op de komende jaarwisseling.

1. Algemeen beeld

De afgelopen jaarwisseling is, mede dankzij de inzet van medewerkers van de politie, gemeente, ambulancediensten, brandweer en andere diensten, beheersbaar verlopen. Het aantal meldingen en incidenten is echter nog steeds onacceptabel. Dit geldt ook voor de grote politie-inzet van de afgelopen jaarwisseling. Het is niet acceptabel dat het gedrag van een minderheid een dergelijke omvangrijke politie-inzet bij een feestelijk evenement als Oud en Nieuw noodzakelijk maakt. Echter, een grote inzet is blijkbaar noodzakelijk om te zorgen dat Oud en Nieuw een festiviteit blijft.

1.1 Informatie KLPD

Uit de door het KLPD verzamelde informatie, die gebundeld is in een rapportage van de Dienst IPOL, komt het algemene sfeerbeeld naar voren dat de jaarwisseling iets rustiger is verlopen dan voorgaande jaren. Dit is mede te danken aan een goede voorbereiding in de politieregio's, extra inzet (waaronder van het KLPD en de KMar) en samenwerking met de ketenpartners (brandweer, ambulance en gemeenten). In paragraaf 2 zijn een cijfermatig overzicht, welke dit beeld illustreert, en een toelichting

daarop opgenomen. Het aantal geregistreerde incidenten is ten opzichte van vorig jaar afgenomen. Echter, het aantal incidenten gericht tegen werknemers met een publieke taak is toegenomen. Dankzij de grote inzet van gemeenten, politie, brandweer en andere diensten is voorkomen dat de situatie uit de hand heeft kunnen lopen en is de jaarwisseling beheersbaar gebleven.

1.2 Gepleegde inzet en activiteiten

Hieronder volgen de belangrijkste activiteiten, initiatieven en acties die zijn ingezet ter voorbereiding op de jaarwisseling:

- In september 2009 heb ik een brief met aandachtspunten voor de voorbereiding op de jaarwisseling aan alle betrokken partijen gezonden (korpsbeheerders, burgemeesters, korpschefs, koepelorganisaties, etc.). Deze aandachtspunten betroffen, de cruciale regierol van het lokaal bestuur voor het slagen van de multidisciplinaire aanpak van de jaarwisseling, het lik-op-stukbeleid tegen agressie en geweld, de inzet van (super)snelrecht tijdens de jaarwisseling en het belang van goede informatievoorziening richting BZK over het verloop van de jaarwisseling.
- Net als in 2008 heeft BZK in 2009 gedurende het jaar een multidisciplinaire aanpak van de jaarwisseling door gemeenten en regio's gestimuleerd door informatievoorziening, workshops, etc. Gemeenten en regio's hebben deze aanpak goed overgenomen.
- Net als in 2008 is er in de aanloop naar de afgelopen jaarwisseling een landelijke campagne tegen agressie en geweld gestart. De boodschap van de campagne was: «*Grijp in bij agressie tijdens Oud en Nieuw. Meer veiligheid op straat. Heb je zelf in de hand*». In de campagne werd een beroep gedaan op iedereen die getuige is van agressie en geweld tijdens de jaarwisseling. Ook werden tips aangedragen hoe men in zo'n situatie kan handelen. De boodschap van de campagne was breed, maar was duidelijk geplaatst binnen de context van veilige publieke taak en een veilige feestelijke jaarwisseling.
- Ook is er weer een voorlichtingscampagne geweest om vuurwerkgebruikers en omstanders te waarschuwen over de gevaren van het afsteken van vuurwerk, alsmede een campagne om te stimuleren dat het vuurwerkafval snel wordt opgeruimd.
- In navolging van de jaarwisseling 2008–2009 heeft het Korps landelijke politiediensten (KLPD) de regiokorpsen weer ondersteuning aangeboden tijdens de jaarwisseling 2009–2010. Deze ondersteuning sluit aan bij de expertises en specialismen van het KLPD. Een twintigtal korpsen heeft gebruik gemaakt van deze ondersteuning en hiertoe zijn 500 KLPD-ers ingezet.
- Naast ondersteuning door het KLPD is er aan 6 regio's bijstand geleverd door Defensie. Deze bijstand was vrijwel geheel afkomstig van de Koninklijke Marechaussee. De inzet bestond naast een onbemand vliegtuigje voornamelijk uit ME en inzet voor Basis Politiezorg. De totale bijstand bedroeg 176 personen.
- Om congestie voor de mobiele 112-beller tijdens de jaarwisseling te voorkomen, zijn er in 2009 zowel technische als organisatorische maatregelen (waaronder procesverbeteringen in de 112-keten) gerealiseerd. Deze hebben gezamenlijk geleid tot een optimale bereikbaarheid van het alarmnummer en de meldkamers. In de eerste uren van het nieuwe jaar werd ruim 99% van de noodoproepen binnen 10 seconden beantwoord. Ten opzichte van de voorgaande jaarwisseling werd geconstateerd dat het meldingaanbod voor de brandweer aanzienlijk minder was. Tussen 00:00 en 04:00 uur werden 4 647 (2009: 4 843) meldingen bij hulpdiensten aangeboden. Politie 45% (2009: 38%) Brandweer 33% (2009: 48%) Ambulance 22% (2009: 14%).
- De operationeel beheerder van C2000 beschikt over drie mobiele

- opstelpunten (MOP's). Deze zijn tijdens de jaarwisseling ingezet op locaties waar mogelijk onvoldoende dekking was maar waar wel feestelijkheden waren gepland. Op grond van criteria van de DIPP lijst (prioriteitstelling locaties met dekkingsproblemen) zijn de MOP's toebedeeld aan Rotterdam Zuidland/Spijkenisse, Tilburg Centrum en Haaglanden Pijnacker. Ook C2000 heeft naar behoren gefunctioneerd.
- Ook dit jaar zijn door politie, Openbaar Ministerie (OM) en de Rechtspraak in alle arrondissementen voorbereidingen getroffen voor de toepassing van snelrecht. In de vier grote arrondissementen zijn daarnaast voorbereidingen getroffen voor de toepassing van supersnelrecht. Het College van procureurs-generaal heeft alle arrondissementsparketten daartoe in oktober 2009 per brief geïnformeerd en verzocht de benodigde voorbereidingen te treffen en te komen tot goede afspraken in de regionale driehoek en met de Rechtspraak.
 - Met betrekking tot vuurwerk heeft het ministerie van VROM toegezien op de kwaliteit van het aangeboden consumentenvuurwerk en het opsporen van illegaal vuurwerk (niet beperkt tot de periode van de jaarwisseling).

1.3 Ervaringen ambulancezorg

De ambulancezorg heeft geconstateerd dat de jaarwisseling 2009–2010 relatief rustig is verlopen, al was het wel een drukke nacht met vooral veel patiënten met vuurwerkgerelateerde gezondheidsklachten. Er heeft zich een beperkt aantal agressie-incidenten voorgedaan, welke evenals tijdens de jaarwisseling 2008–2009 met name verbaal geweld betrof.

1.4 Ervaringen brandweer en rampenbestrijding

Volgens de Nederlandse Vereniging voor Brandweertzorg en Rampenbestrijding (NVBR) hebben zich op verschillende plekken onregeligheden voorgedaan. Van de 303 incidenten tegen werknemers met een publieke taak betrof het 21 keer geweld tegen brandweerpersoneel. In 5 gevallen werd de brandweer geconfronteerd met belediging, in 2 gevallen met bedreiging, en in 12 gevallen met openlijke geweldpleging. In 2 gevallen betrof het mishandeling. De NVBR pleit voor nader onderzoek om het beeld van brandweerincidenten helder te krijgen om de problemen die zich hebben voorgedaan bij de bron aan te pakken. Ze zullen hierover met veiligheidspartners en burgers in gesprek gaan. De NVBR benadrukt dat de jaarwisseling op veel plaatsen goed is verlopen door intensievere samenwerking tussen gemeentebesturen, politie, brandweer en burgers, dat ervaringen gedeeld moeten worden met elkaar en dat uit goede voorbeelden in de samenleving lering getrokken moet worden.

2. Cijfermatig beeld

Net als vorig jaar is er dit jaar door middel van een landelijk uniform format informatie verzameld door het KLPD, waardoor een goede vergelijking gemaakt kan worden met de jaarwisseling van 2008–2009. Met betrekking tot de in deze brief genoemde cijfers worden de volgende kanttekeningen worden geplaatst:

- Het betreft hier een overzicht van de geregistreerde incidenten.
- De cijfers zijn gebaseerd op de rapportage van de gegevens die door alle politieregio's zijn aangeleverd bij het KLPD, over de periode van donderdag 31-12-2009 00:00 uur tot zaterdag 02-01-2010 08:00 uur. Gebeurtenissen die vlak voor of vlak na deze periode hebben plaatsgevonden zijn niet opgenomen in dit overzicht.
- In 2008–2009 was er sprake van een nulmeting. De cijfers van 2009–2010 kunnen daarmee vergeleken worden. De cijfers van de jaarwisseling 2007–2008 zijn niet vergelijkbaar, daar ze zijn ontleend aan een

- onderzoek van de Politie Academie waarbij een andere methodiek is gebruikt dan de afgelopen twee jaar.
- Uit de gegevens van het KLPD is niet af te leiden in welke mate de jaarwisseling tot meer meldingen, incidenten en aanhoudingen heeft geleid ten opzichte van een ander evenement of een weekend.

2.1 Meldingen, incidenten, aanhoudingen

Tabel 1: Aantal jaarwisselinggerelateerde zaken

	2009/2010	2008/2009	2007/2008
Aantal incidenten	4 329	5 412	*
Meldingen	15 744	22 325	22 433
Aangiften	2 873	2 631	3 613
Aanhoudingen	1 525	1 137	878

* Geen gegevens beschikbaar

Bron: Gegevens verstrekt door KLPD op basis van gegevens alle regionale politiekorpsen – peil-datum 6 januari 2010.

De aantallen geregistreerde incidenten en meldingen zijn lager ten opzichte van de jaarwisseling van 2008–2009. Het aantal aangiften en aanhoudingen is wel gestegen ten opzichte van 2008–2009. Een verklaring hiervoor kan zijn dat de inzet van politie fors was. Informatie over het aantal aangebrachte zaken bij het OM en de afhandeling middels (super-) snelrecht is opgenomen in punt 3 van deze brief.

Tabel 2: Aantal jaarwisselinggerelateerde incidenten

	2009/2010	2008/2009
Openlijke geweldpleging en samenscholing	372	264
Vernieling	2 283	2 591
Mishandeling	589	447
Zware mishandeling / dood door schuld	68	73
Brandstichting	1 017*	2037
Totaal aantal incidenten	4 329	5 412

* Van de 1017 geregistreerde brandstichtingen betrof het 44 keer een object/gebouw dat eigendom van een dienst met een publieke taak is, en 6 keer een voertuig van de hulpdienst of gemeente.

Bron: Gegevens verstrekt door KLPD op basis van gegevens alle regionale politiekorpsen – peil-datum 6 januari 2010.

2.2 Veilige publieke taak

Tabel 3: Veilige publieke taak

	2009/2010	2008/2009
Aantal incidenten	303	229
Aantal aanhoudingen	109	246

Bron: Gegevens verstrekt door KLPD op basis van gegevens alle regionale politiekorpsen – peil-datum 6 januari 2010.

In totaal zijn 303 incidenten geregistreerd van geweld gericht tegen werknemers met een publieke taak, wat heeft geleid tot 109 aanhoudingen en 22 in verzekeringstellingen. Dit betekent dat het aantal incidenten met 74 oftewel 25% is toegenomen ten opzichte van de jaarwisseling 2008–2009. Deze toename komt voornamelijk voor rekening van de categorie mishandeling. Deze categorie is toegenomen met 63 incidenten. Het aantal gevallen van «mishandeling», en poging tot «zware mishandeling» en «dood door schuld» betrof 31%¹ van het totaal aantal incidenten tegen

¹ De overige 69% betreft belediging, bedreiging en openlijke geweldpleging.

werknemers met een publieke taak. Dit was tijdens de jaarwisseling 2008–2009 17%.

Het is voor het eerst dat een landelijk beeld wordt gegeven van het geweld per beroepsgroep, te weten de categorieën Politie, Brandweer, Ambulance en Onbekend. Deze laatste categorie werd voornamelijk gevuld door korpsen die nog geen registratie per beroepsgroep hanteerden. Deze categorie omvat daardoor tevens beroepsgroepen van de overige categorieën, maar ook beroepsgroepen als medewerkers van ordediensten, toezichthouders e.d. De meeste incidenten (173) deden zich voor tegen de politie, gevolgd door de categorie Onbekend met 99 incidenten, de brandweer met 24 en de ambulance met 7. De meeste «ernstige» incidenten, dat wil zeggen mishandeling, (poging tot) zware mishandeling en dood door schuld (60) hebben zich voorgedaan tegenover de categorie Onbekend. Ten aanzien van deze delicten in de categorie Onbekend zijn op basis van deze gegevens geen aanhoudingen verricht.

Het totale aantal aanhoudingen van verdachten van geweld tegen werknemers met een publieke taak is gedaald: tijdens de jaarwisseling 2008–2009 zijn meer verdachten aangehouden dan er incidenten hadden plaatsgevonden. Tijdens de jaarwisseling 2009–2010 was de verhouding aanhouding:incident 1 op 3. Nagenoeg alle aanhoudingen (105) en inverzekeringstellingen (20) betroffen verdachten van geweld tegen de politie. De verklaring hiervoor zou gelegen kunnen zijn in de heterdaadsituatie die zich veelal voordoet bij geweld tegen de politie. Na sluiting van de rapportageperiode liepen er echter nog opsporingsonderzoeken en werden nog onderzoeken gestart ter zake het geweld tijdens de jaarwisseling tegen werknemers met een publieke taak.

Het aantal brandstichtingen van voertuigen/gebouwen met een publieke taak is aanzienlijk gedaald van 152 tijdens de jaarwisseling 2008–2009 naar 50 tijdens de jaarwisseling 2009–2010.

3. Justitie

3.1 Toepassing (super)snelrecht

Om plegers van overlast en geweld tijdens de jaarwisseling snel te kunnen bestraffen zijn – evenals de vorige jaarwisseling – supersnelrechtzittingen georganiseerd in de arrondissementen van de vier grote steden. Deze vonden plaats op 2 en 4 januari 2010. In alle arrondissementen hebben daarnaast gewone snelrechtzittingen plaatsgevonden (berechting binnen de termijn voor inbewaringstelling is 14 dagen) en vinden de komende maand themapolitierechterzittingen plaats.

Tabel 4: Aantal bij het OM aangebrachte zaken

Oud en nieuw: OM zaken/verdachten	2008–2009 (per 22–1–09)	2009–2010 (per 21–1–10)
Geweld tegen personen	165	187
Geweld tegen goederen	174	178
Geweld tegen personen in publieke functie*	73	77
Overig	227	353
Totaal	639	795

* Het betreft fysiek geweld. Verbaal geweld is opgenomen in de categorie Overig.

Uit cijfers van het OM blijkt dat in totaal 795 jaarwisselinggerelateerde zaken door de politie zijn aangebracht bij het OM. Omtrent de jaarwisseling 2008–2009 waren dat 639. Het betreft 187 gevallen van geweld tegen

personen, 178 gevallen van geweld tegen goederen, 77 gevallen van geweld tegen personen bij de uitoefening van hun publieke functie en 353 overige delicten waaronder voornamelijk belediging en vuurwerk- en overlastgerelateerde feiten.

3.2 Afdoening

In 27 gevallen is de zaak op een supersnelrechtzitting behandeld. Van 55 verdachten is de zaak voorgekomen op een gewone snelrechtzitting. Daarnaast zijn 16 zaken als snelrechtzaak behandeld op een reguliere zitting, dus binnen de bewaringstermijn, zodat het totale aantal via het snelrecht afgedane zaken op 71 uitkomt. 71 zaken worden de komende maanden op een zogeheten themapolitierechterzitting afgedaan. Voor lichtere vergrijpen zijn transacties aangeboden (126) en zijn verdachten met een dagvaarding heengezonden (32). Opvallend is dat ten opzichte van de vorige jaarwisseling meer zaken door middel van een boete/transactie zijn afgedaan en per saldo minder op een zitting. In combinatie met het geringere aantal in bewaring gestelde personen (46 ten opzichte van 77 bij de jaarwisseling 2008–2009) duidt dit op gemiddeld lichtere zaken dan tijdens de voorgaande jaarwisseling.

4. VROM

4.1 Handhaving kwaliteit consumentenvuurwerk

In 2009 zijn door de VROM-Inspectie ongeveer 549 vuurwerkpartijen gecontroleerd en werd 26% van het geteste vuurwerk afgekeurd. Dit is iets lager dan in 2008. Totaal is er circa 52 ton ondeugdelijk vuurwerk in beslag genomen. Dit resultaat noodzaakt om ook het komende jaar scherp op de kwaliteit van het aangeboden vuurwerk te blijven letten.

4.2 Opsporing illegaal vuurwerk

Zoals in 2008 is aangekondigd, wordt bij de aanpak van illegaal vuurwerk vooral gestreefd om te voorkomen dat illegaal vuurwerk Europa en Nederland binnenkomt. Dit in nauwe samenwerking tussen de Belgische, Duitse en Nederlandse opsporingsdiensten. Het resultaat van deze aanpak is dat ook in 2009 een grote hoeveelheid illegaal vuurwerk, in totaal 267 ton¹, door of op verzoek van Nederland in beslag is genomen. Daarnaast hebben de Duitse en Belgische autoriteiten zelf ook tezamen ruim 18 ton illegaal vuurwerk in beslaggenomen dat vermoedelijk bestemd was voor de Nederlandse markt. Door opsporingsdiensten zijn meerdere kopstukken in de illegale handel ontmaskerd; zij zullen worden vervolgd. Het zicht op de illegale handel is sterk verbeterd.

Omdat het onmogelijk is alle illegale vuurwerkstromen tegen te houden, zijn politie en andere handhavings- en opsporingsdiensten rond de laatste jaarwisseling ook sterk actief geweest in het opsporen van illegaal vuurwerk bij particulieren. Daarbij is onder meer gebruik gemaakt van de meldingen uit «meld misdaad anoniem». Ook deze aanpak is succesvol gebleken.

De strategie en inzet tegen illegaal vuurwerk heeft gewerkt.

4.3 Vuurwerkcampagne

De opzet van de door de Stichting Consument en Veiligheid uitgevoerde een vuurwerkcampagne was dit jaar gericht op de gevaren voor omstanders. Uit cijfers blijkt namelijk dat meer dan de helft van de slachtoffers is getroffen door vuurwerk dat door een ander is afgestoken.

Omdat de primaire doelgroep van de campagne jongeren tussen 10 en 25 jaar betreft, loopt de campagne via het meest geëigende communicatieka-

¹ Bron: vuurwerkbarometer OM.

naal voor deze doelgroep: het internet. Met behulp van zogenaamde virale filmpjes (korte filmpjes die als een soort virus naar iedereen worden door- gestuurd) is de boodschap onder de doelgroep verspreid. Het bijzondere van de campagne van 2009 was dat iedereen zelf de hoofdrol kon spelen door het insturen van zijn of haar foto.

De filmpjes zijn een groot succes gebleken. In de looptijd van de campagne zijn de filmpjes totaal ruim 900 000 keer bekeken. Circa 31 000 mensen hebben via de website een filmpje gemaakt met hun eigen foto of een foto van een vriend/vriendin.

Tevens is voorafgaand aan deze jaarwisseling campagne gevoerd voor het opruimen van vuurwerkresten, met als slogan: «Doe jezelf een schone straat kado, ruim je vuurwerkafval op.» De deelname aan deze actie, die voor het derde jaar op rij werd uitgevoerd, verdubbelde dit jaar tot bijna 150 organisaties. Daarnaast hadden ook veel gemeenten een eigen actie. De campagne stimuleerde lokale opruimacties door campagnemiddelen (o.a. posters) beschikbaar te stellen aan gemeenten en via speciale inter- netsites (Hyves) jongeren op te roepen mee te doen met opruimen van vuurwerkafval. Bijna 90 000 mensen ontvingen de opruimboodschap. De betrokken organisaties, SenterNovem, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Stichting Nederland Schoon en de vuurwerkbranche, zijn positief over het resultaat.

4.4 Letselcijfers

De stichting Consument en Veiligheid rapporteert ieder jaar over het aantal letselgevallen dat rond de jaarwisseling als gevolg van vuurwerk in ziekenhuizen moet worden behandeld. Dit jaar kon Consument en Veilig- heid gelukkig een daling van het aantal letselgevallen bekend maken: 770 personen zijn met letsel in ziekenhuizen behandeld, ten opzichte van 790 gevallen bij de jaarwisseling van 2008–2009. De eerder opgetreden daling zet zich dus door. Ook het aantal slachtoffers dat vanwege de ernst van de verwondingen in het ziekenhuis werd opgenomen is gedaald, van 14% vorig jaar naar 7% dit jaar.

De focus van de campagne van dit jaar lag op oogletsel bij omstanders. Uit de letselcijfers blijkt dat tijdens deze jaarwisseling veel minder slacht- offers oogletsel opliepen. Waar vorig jaar nog 34% van de slachtoffers oogletsel opliep, bedroeg dat dit jaar 19%. Het percentage slachtoffers van andermans vuurwerk lag vorig jaar nog op ruim de helft en is deze jaar- wisseling gedaald naar 1 op de 3 slachtoffers. Het Nederlands Oogheel- kundig Gezelschap constateert op basis van eigen registratie van feitelijke gevallen van oogletsel dat sprake is van een lichte toename van het aantal oogletsels, maar van een daling van het aantal slachtoffers van ander- mans vuurwerk.

De inspanningen om illegaal vuurwerk op te sporen en in beslag te nemen lijkt ook voor wat betreft het aantal letselgevallen vruchten te hebben afgeworpen. Waar vorig jaar de bijdrage van illegaal vuurwerk aan het aantal slachtoffers nog op 23% lag, bedroeg dat aandeel dit jaar 8%.

4.5 Luchtverontreiniging

De luchtverontreiniging door vuurwerk is op 1 januari 2010 beperkt gebleven. Alleen in het eerste uur na de jaarwisseling zijn hoge concentra- ties fijn stof (PM10) gemeten. De hoogste **uurgemiddelde** concentratie van 706 µg/m³ (microgram per kubieke meter) is gemeten in Heerlen. Alleen in Den Haag is op één van de meetlocaties een **daggemiddelde** fijn stof waarde boven de 50 µg/m³ gemeten. Boven 50 µg/m³ wordt er in Nederland gesproken van matige smog. Daggemiddelde concentraties boven de 50 µg/m³ mogen maximaal 35 maal per jaar op een locatie voor- komen. In Zuid-Limburg stond een zwakke wind. In de rest van het land

was de wind matig tot krachtig aan de kust. Dit had een gunstig effect op de verspreiding van het stof, dat snel uit Nederland is afgevoerd. De luchtvervuiling door vuurwerk is van tijdelijke aard; over het hele jaar genomen veroorzaakt vuurwerk 0,4% procent van de totale uitstoot aan fijnstof.

5. Vervolg

Gezien het onacceptabele aantal incidenten zal volgend jaar onverminderde aandacht moeten worden besteed aan de jaarwisseling. Dit zal op verschillende wijzen gebeuren. De gemeenten, politiekorpsen, brandweerkorpsen en andere relevante organisaties zullen (wederom) vroegtijdig moeten starten met de voorbereiding. Ik zal dit onder de aandacht brengen van de gemeenten en politiekorpsen. De lijn voor de komende jaarwisselingen is dat de multidisciplinaire aanpak gevolgd blijft worden. Hier zal, net als vorig jaar door middel van een brief aan de betrokken partijen, aandacht voor worden gevraagd. De relevante organisaties zullen gestimuleerd worden om dit voort te zetten.

De overheid heeft een grote en primaire verantwoordelijkheid voor de veiligheid, maar de overheid – en in het bijzonder de politie – kan het niet alleen. Burgers zijn zelf ook verantwoordelijk en het past bij goed burgerschap dat de overheid mensen op deze eigen verantwoordelijkheid aanspreekt. Dat begint in de eigen omgeving, want familie en vrienden van raddraaiers dienen hen op hun gedrag aan te spreken. Dat geldt ook voor de wijk: de idee om de politie gezamenlijk met burgers te laten surveilleren tijdens de jaarwisseling heb ik aan de burgemeesters, de VNG en het Korpsbeheerdersberaad voorgelegd en zal worden uitgediept. Daarnaast zal er extra aandacht zijn voor een gerichte aanpak van daders, wellicht met een bestuurlijke boete.

Begin november zal ik de politiekorpsen, brandweerkorpsen en andere organisaties met werknemers met een publieke taak vragen om op dezelfde wijze als bij de afgelopen jaarwisseling aan het KLPD gegevens te verstrekken over de jaarwisseling. Ook zal er weer een publiekscampagne worden gevoerd, om burgers ervan bewust te maken dat ook zij een rol spelen voor en tijdens de jaarwisseling.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
G. ter Horst